Nr. 7. Warszawa, dnia 31 sierpnia 1922 r. Rok V.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 75 mk. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat Nr. 69. Tel. 304-22.
Adres Administracji: ul. Miodowa Nr. 22 w Admin. „Monitora Polskiego". Tel. Nr. 44-50.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

235.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie uzupełnienia składu Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Uzupełniając dekret z dnia 8 lipca 1922 r. L. PO. 7408 w przedmiocie powołania Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych na zasadzie art. 2 Ustawy z d. 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust. 1922 r., Nr. 21, p. 165), mianuję dodatkowo członkami wyż nazwanej Komisji:

Naczelnika Wydziału:
Stefana Seferowicza.

Radców Ministerjalnych:
D-ra Jana Ossolińskiego.
Jerzego Pileckiego.
Władysława Wagnera.
Witolda Trzcińskiego.

Starszych referentów:
Edwarda Piątkowskiego.
Marjana Kasperowicza.

Naczelnika Kancelarji Głównej w VI st. sł.:
Antoniego Robaczewskiego.

Urzędników VII st. sł.:
Artura Iseppi'ego.
Mieczysława Nowackiego.

Zastępcę Naczelnika Kancelarji w VIII st. sł.:
Bolesława Żeromskiego.

Urzędniczkę VIII st. sł.:
Marję Górecką.

Warszawa, d. 12 sierpnia 1922 r. (PO. 9006).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Antoni Kamieński.*

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

236.

Okólnik (110) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów: w Warszawie, Lublinie, Łodzi, Kielcach, Białymstoku, Łucku, Brześciu n/B. i Nowogródku, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie regulowania należności za utrzymanie więźniów administracyjnych.

W związku z licznemi zapytaniami w sprawie regulowania należności za utrzymanie więźniów administracyjnych z ubiegłych okresów budżetowych wyjaśniam, co nastepuje:

Na podstawie decyzji Ministerstwa Skarbu (pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 30 marca 1921 r. Nr. 284/DB do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych) wydatki, uskutecznione przez Ministerstwo Sprawiedliwości do dnia 1 stycznia 1921 r. na utrzymanie więźniów administracyjnych, nie podlegają regulowaniu gotówką.

Zaległe z tego tytułu należności Ministerstwo Skarbu postanowiło wyrównać przez przerachowanie odnośnych sum, obciążających etat Ministerstwa Sprawiedliwości na etat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. O powyższem postanowieniu Miniserstwo Spraw Wewnętrznych powiadomiło Ministerstwo Sprawiedliwości pismem z d. 13 maja 1921 r. Nr. Pr. B. 28 i jednocześnie prosiło o odpowiednie pouczenie Dyrekcji Więziennych.

Wobec tego rachunki z więzień państwowych, dotyczące okresu z przed 1 stycznia 1921 r., winny być z odpowiedniem wyjaśnieniem zwrócone właściwym Dyrekcjom Więziennym.

Wysokość norm za utrzymanie więźniów w więzieniach państwowych po dzień 1 stycznia 1921 r. były ustalone przez Ministerstwo Sprawiedliwości:

do dnia 1 kwietnia 1921 r. 15 mk. dziennie od osoby (pismo Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 11 sierpnia 1920 r. Nr. W. 6451/55); od dnia 1 kwietnia 1921 r. do dnia 1 września 1921 r. mk. 40 (pismo Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 1921 r. Nr. W. 18749) z Nr. 18 i od d. 1 września 1921 r. do obecnej chwili mk. 200 (pismo Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 października 1921 r. L. III. A. 18749/18).

Przy regulowaniu rachunków za utrzymanie więźniów w aresztach miejskich i komunalnych w myśl pism Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 11 listopada 1921 r. Nr. III A. 24520/89 i z dnia 16 czerwca 1922 r. L. III A. 8200/93 obowiązują następujące normy:

w końcu 1918 r. i do połowy 1919 r. dziennie od *osoby:*

mk. 2;

od dnia 1 lipca 1919 r. do dnia 1 stycznia 1920 r.

mk. 2 fen. 50;

od dnia 1 stycznia 1920 r. do dnia 1 lipca 1920 r. (zależnie od miejscowości, podanych w przyległym *wykazie*),

mk. 2.50 fen. — 3 mk. — mk. 3.50 fen.;

od dnia 1 lipca 1920 r. do dnia 1 stycznia 1921 r.

mk. 6;

od dnia 1 stycznia 1921 r. do dnia 1 kwietnia 1921 r.

mk. 12;

od dnia 1 kwietnia 1921 r. do dnia 1 września 1921 r.

mk. 20 i mk. 25
(vide wykaz)

i od dnia 1 września 1921 r. do obecnej chwili stosownie do miejscowości, wykazanej w wykazie,

od 80 do 120 mk.

Różnica norm kosztów utrzymania w więzieniach państwowych i aresztach komunalnych jak wyjaśniło Ministerstwo Sprawiedliwości w piśmie z dnia 7 lutego 1922 r. L. III A. 1100/121 wynika stąd, że więzienia państwowe prócz normalnego utrzymania, dostarczają ponadto więźniom opału, światła, bielizny, ubrania, pomocy lekarskiej, opieki duchowej i t. p.

Warszawa, d. 14 lipca 1922 r. (Pr. B. 3915).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

Załącznik do okólnika Nr. 110.

WYKAZ

norm kosztów utrzymania więźniów w aresztach miejskich i komunalnych.

Liczba porządkowa	MIEJSCOWOŚĆ	Normy za utrzymanie więźnia: Od 1 stycznia do 1 lipca 1920 r. Mk.	fen.	Od 1 kwietnia do 1 września 1921 r. Mk.	fen.	Od 1 września 1921 r. do chwili obecnej Mk.	fen.
1	Będzin	3	—	25	—	100	—
2	Biała-Podlaska	2	50	20	—	80	—
3	Białystok	3	—	25	—	100	—
4	Biłgoraj	2	50	20	—	80	—
5	Brześć nad Bugiem	3	—	25	—	80	—
6	Busk	3	—	20	—	90	—
7	Chełm	3	—	20	—	80	—
8	Chęciny	3	—	20	—	90	—
9	Częstochowa	3	—	25	—	100	—
10	Dubno	3	—	25	—	80	—
11	Garwolin	3	—	20	—	80	—
12	Grodno	3	—	20	—	100	—
13	Grodzisk	3	—	20	—	90	—
14	Grójec	3	—	20	—	80	—
15	Janów-Lubelski	3	—	20	—	80	—
16	Jędrzejów	3	—	20	—	80	—
17	Kalisz	3	—	25	—	90	—
18	Kielce	3	—	25	—	90	—
19	Kobryń	3	—	20	—	80	—
20	Koło	3	—	20	—	80	—
21	Konin	3	—	20	—	80	—
22	Końskie	3	—	20	—	80	—
23	Kowel	3	—	20	—	80	—
24	Kozienice	3	—	20	—	80	—
25	Krasnystaw	3	—	20	—	80	—
26	Krzemieniec	3	—	20	—	80	—
27	Kutno	3	—	20	—	80	—
28	Lida	3	—	25	—	80	—
29	Lipno	3	—	20	—	80	—
30	Lublin	3	—	25	—	100	—
31	Łęczyca	3	—	20	—	80	—
32	Łomża	3	—	25	—	100	—
33	Łowicz	3	—	25	—	100	—
34	Łódź Milsza	3	50	25	—	120	—
35	„ Targowa	3	50	25	—	120	—
36	„ Gdańska	3	50	25	—	120	—
37	Łuck	3	—	25	—	80	—
38	Miechów	3	—	20	—	80	—
39	Mińsk-Mazowiecki	3	—	30	—	80	—
40	Mława	3	—	20	—	90	—
41	Nowogródek	3	—	25	—	80	—
42	Olkusz	3	—	20	—	90	—
43	Opoczno	3	—	20	—	80	—
44	Ostrołęka	3	—	20	—	80	—
45	Ostróg	3	—	20	—	80	—
46	Pińczów	3	—	20	—	80	—
47	Pińsk	3	—	20	—	80	—
48	Piotrków	3	—	25	—	90	—
49	Płock	3	—	25	—	90	—
50	Płońsk	3	—	20	—	80	—
51	Prużany	3	—	20	—	80	—
32	Pułtusk	3	—	20	—	80	—
53	Radom	3	—	25	—	100	—
54	Rawa	3	—	25	—	80	—
55	Równe	3	—	25	—	80	—
56	Sandomierz	3	—	20	—	80	—
57	Siedlce	3	—	25	—	90	—
58	Sieradz	3	—	25	—	100	—
59	Sierpc	3	—	25	—	80	—
60	Słonim	3	—	25	—	80	—
61	Sosnowiec	3	—	25	—	100	—
62	Spała	3	—	25	—	100	—
63	Św. Krzyż	3	—	25	—	90	—
64	Suwałki	3	—	25	—	100	—
65	Tomaszów-Rawski	3	—	25	—	100	—
66	Warszawa-Mokotów	3	50	25	—	120	—
67	„ ul. Dzielna 24	3	50	25	—	120	—
68	„ ul. Dzielna 26	3	50	25	—	120	—
69	„ ul. Długa 52	3	50	25	—	120	—
70	„ Areszt Centr.	3	50	25	—	120	—
71	Wieluń	3	—	20	—	80	—
72	Wilejka	3	—	25	—	80	—
73	Włocławek	3	—	25	—	100	—
74	Włodzimierz-Wol.	3	—	25		80	—
75	Wołkowysk	3	—	20	—	80	—
76	Zamość	3	—	20	—	80	—

237.

Okólnik (111) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę oraz Delegata Rządu w Wilnie w sprawie wydawania pozwoleń na otwieranie zakładów widowiskowo-rozrywkowych.

Wobec doniosłego znaczenia kulturalnego zakładów widowiskowo-rozrywkowych (teatry, teatrzyki, kabarety, kinematografy) i oddziaływania ich na społeczeństwo tem dodatniej, im są one na wyższym poziomie artystycznym i prowadzone są przez odpowiednio uzdolniony personel, w dobrze zrozumianym interesie społeczeństwa jest, ażeby tym kulturalnym poczynaniom władze sprzyjały i usiłowaniom ich w dodatnim kierunku możliwie współdziałały.

W związku z tem zachodzi konieczność ustalenia jednolitych zasad polityki widowiskowej, to też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Dep. Sztuki i Kult. Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. poleca kierować się następującemi wytycznemi przy rozważaniu podań osób, ubiegających się o pozwolenia na otwieranie zakładów widowiskowo-rozrywkowych.

Przed wydaniem pozwolenia należy w szczególności zwrócić uwagę na:

1) osobę koncesjonarjusza;
2) rodzaj przedsiębiorstwa.

Pozwolenia można wydawać tylko tym osobom, które przez swe kwalifikacje umysłowe, dotychczasową działalność i fachowe przygotowanie dają zupełną gwarancję prowadzenia przedsiębiorstwa na należytym poziomie artystycznym i kulturalnym. W tym celu urzędy administracyjne I instancji winny dokładnie zbadać petenta, zebrać o nim szczegółowe informacje, aby uniknąć wypadków wydawania pozwoleń osobom, niepowołanym do prowadzenia przedsiębiorstw, wymagających fachowo-artystycznego uzdolnienia oraz pewnego cenzusu etycznego ich kierowników.

W razie ubiegania się o pozwolenia na przedsiębiorstwa widowiskowo-rozrywkowe osób, nieposiadających kwalifikacji wymienionych lecz ofiarujących swój kapitał na uruchomienie tych przedsiębiorstw, pozwolenia mogą być wydane pod warunkiem utrzymania w takich przedsiębiorstwach stałych kierowników, którzyby dawali gwarancję należytego prowadzenia zakładu widowiskowo-rozrywkowego. Kierownicy tacy winni być zatwierdzani każdorazowo przez władze administracyjne I instancji.

Moment rodzaju przedsiębiorstwa wiąże się ściśle z naczelną zasadą polityki koncesyjnej, która winna przyswiecać każdej decyzji. Zasadą naczelną jest dążność do otaczania opieką i poparciem tych przedsiębiorstw, które przez swój charakter i środki działania podnoszą poziom kulturalny i artystyczny społeczeństwa, — takimi są przedewszystkiem teatry dramatyczne. Ponadto polityka widowiskowa winna dążyć do wyrugowania z życia kulturalnego Polski takich zakładów, które szerzą demoralizację, schlebiając instynktom poziomym i bezmyślności, operują skandalem i paszkwilem, a nie wnoszą żadnych dodatnich wartości i nie mają nic wspólnego ze szlachetną rozrywką.

Ministerstwo zaznacza, że w chwili obecnej, kiedy daje się uczuwać na prowincji brak poważniejszych teatrów dramatycznych, udzielanie pozwoleń na kabarety winno być uzależnione od warunków, któreby dawały rękojmię należytego ich prowadzenia.

(W sprawie wydawania pozwoleń na kabarety nocne ze stolikami na widowni będzie wystosowany do Pp. Wojewodów w Łodzi, Krakowie i Lwowie oraz Komisarza Rządu w Warszawie osobne pismo).

Najczęstszym dzisiaj docierającym do odległych i najmniejszych miast i miasteczek rodzajem widowiska jest kinematograf. Kinematograf może odegrać wybitną rolę w dziedzinie wychowania młodzieży, może również dać godziwą rozrywkę starszemu pokoleniu. Z tych względów jest naogół rzeczą pożądaną, aby nie stawiać zbyt uciążliwych warunków przy ubieganiu się petentów o pozwolenia na prowadzenie kinematografu, zwłaszcza tam, gdzie niema teatrów. Niemniej jednak nie należy nigdy pozwalać na łączenie przedstawień kinematografu z innemi produkcjami słownemi lub choreograficznemi.

Również podkreślić trzeba, że i w tym wypadku koncesjonarjuszom tak, co do ich uzdolnień artystycznych, jak i pod względem skali ich moralnej pewne wymagania powinny być stawiane. Najpożądańszą rzeczą byłoby połączenie tych obu warunków w jednej osobie, prowadzącej przedsiębiorstwo. Brak jednego z nich sprowadza skutki ujemne. Z rezultatu dotychczasowej polityki koncesyjnej w stosunku do kinematografów, wg. której pierwszeństwo przy ubieganiu się o pozwolenia posiadały, zawdzięczając swoim bezsprzecznie jaknajlepszym i ku dobru zmierzającym chęciom instytucje społeczne oraz stowarzyszenia kulturalno-oświatowe, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stwierdza, że udzielane tym instytucjom prerogatywy nie dały spodziewanych wyników i że przyznane pozwolenia nie były realizowane niejednokrotnie w sposób należyty. Brak, zapewne, fachowo kompetentnych sił kierowniczych, umiejących wyszukać odpowiednie filmy, zająć dobrze przemyślanem ich urozmaiceniem, dbać o ład i porządek całokształtu przedsiębiorstwa, brak wogóle pomysłowości i jakiegoś specjalnego zainteresowania się niem sprawił to, że te faworyzowane kinematografy społeczne, i jakby napółoficjalne, pod każdym względem ustępowały kinematografom osób prywatnych. Zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, należy więc również popierać inicjatywę i przedsiębiorczość prywatną, wpływającą na rozwój sztuki kinematograficznej korzystniej, z zachowaniem, oczywi-

ście, warunków, co do kwalifikacji zawodowych potenta, względnie wskazanego przez niego odpowiedzialnego kierownika. W stosunku do kinematografów objazdowych należy zachować specjalną ostrożność, gdyż tutaj kontrola nad sposobem prowadzenia przedsiębiorstwa jest bardzo utrudniona, a nadto kinematografy wędrowne docierają do najmniejszych wsi i oddziaływują na masy ludu świeże jeszcze i szczególnie na wpływ wrażliwe,—muszą więc spoczywać w rękach świadomych i odpowiedzialnych.

Pozatem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ustala zasadę, iż pozwolenia na otwieranie stałych przedsiębiorstw widowiskowych, przeznaczonych do publicznego produkowania utworów słownych lub obrazów kinematograficznych, mogą być wydawane tylko przez Województwa, które uprzednio winny zasięgać opinji oddziałów miejscowych Dep. Szt. i Kult. Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Pozwolenia zaś na otwieranie innych zakładów widowiskowych i rozrywkowych, w których nie będą wystawiane utwory z tekstem słownym lub obrazy świetlne, należą do kompetencji urzędów I instancji.

Prośby o przepisanie koncesji na imię nowonabywcy należy uważać za podania o udzielenie nowej koncesji, dlatego też w koncesji należy zawsze zaznaczać, że pozwolenie jest wydane bez prawa odstąpienia innej osobie.

W związku z uchwałą komisji administracyjno-prawniczej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, iż koncesje na nowe zakłady widowiskowe mogą być wydawane tylko w razie umieszczenia zakładu w nowych, specjalnie dla tego celu wybudowanych lokalach.

Warszawa, d. 10 lipca 1922 r. (BC. 3404/22).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

238.

Okólnik (112) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów: w Łodzi, Krakowie, Lwowie oraz Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie uzupełnienia okólnika Nr. 111 (BC. 3404 z dnia 10 lipca 1922 r.).

W uzupełnieniu okólnika Nr. BC. 3404 z dnia 10 lipca 1922 r. w sprawie wydawania pozwoleń na przedsiębiorstwa widowiskowo-rozrywkowe Ministerstwo Spraw Wewnetrznych komunikuje, że w wypadkach, w których P. Wojewoda (Komisarz) uzna za wskazane, mogą być wydane pozwolenia na nocne przedsiębiorstwa widowiskowe, czyli t. zw. kabarety ze stolikami na widowni w następujących miastach: w Łodzi, Krakowie, Lwowie i Warszawie.

Upoważniając P. Wojewodę (Komisarza) do wydawania pozwoleń na przedsiębiorstwa wymienione, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych bierze pod uwagę obecny okres pokojowego rozwoju życia społecznego w Polsce, przemawiający za koniecznością stopniowego cofania tych wszystkich ograniczeń, jakie musiały być u nas stosowane w czasie wojny.

Z tych względów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Dep. Szt. i Kult. Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. zaznacza, iż pozwolenia mogą być wydawane wyłącznia osobom, które dbałością i umiejętnym doborem produkcji mogą się przyczynić do utrzymania nocnych kabaretów w ramach widowisk możliwie kulturalnych i artystycznych, gdyż nader łatwo w razie nieodpowiedniej dyrekcji mogą przeistoczyć się w zakłady, które w żadnym wypadku tolerowane, a tembardziej koncesjonowane przez władze być nie mogą.

Pozatem przy wydawaniu pozwoleń należy kierować się następującemi zasadami:

1) przedstawienia winny odbywać się wyłącznie na scenie;
2) kierownik kabaretu winien być zatwierdzony przez władze administracyjne I instancji;
3) przedstawienia mogą się rozpocząć po ukończeniu widowisk teatralnych.

Warszawa, d. 10 lipca 1922 r. (BC. 3405/22).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

239.

Okólnik (113) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rzadu w Warszawie w sprawie przedstawiania Ministerstwu okólników, wydawanych przez Urzędy Wojewódzkie.

Zmieniając okólnik Nr. 54/AO. 661/1 z dnia 16 lutego 1920 r. oraz okólnik Nr. 187/AO. 1431/1 z dnia 1 czerwca 1920 r. odnośnie przesyłania Ministerstwu odpisów wszelkich wydawanych przez Panów okólników (w 3 egzempl.) zarządzam, co następuje:

Przesyłanie Ministerstwu odpisów okólników *jawnych* uchylam od dnia 1 lipca 1922 r., utrzy-

mując natomiast w mocy przesyłanie nadal odpisów okólników *poufnych.*

Należy prowadzić osobną ewidencję i numerację okólników jawnych, a osobną poufnych.

Każda numeracja ma w porządku chronologicznym obejmować wszystkie okólniki jawne, wzgl. poufne, t. j. wydawane przez wszystkie wydziały i oddziały Urzędu Wojewódzkiego.

Warszawa, d. 18 lipca 1922 r. (Pr. 5355).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

240.

Okólnik (114) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów i Delegata Rządu w Wilnie w sprawie legalizacji podpisów.

Niejednokrotnie zgłaszają się do Ministerstwa petenci w sprawie zaświadczenia na wnoszonych przez nich do Ministerstwa Spraw Zagranicznych dokumentach autentyczności podpisów organów samorządowych. W niektórych wypadkach autentyczność tych podpisów jest zaświadczona przez Starostę, a prawie nigdy podpis Starosty nie bywa potwierdzony przez Wojewodę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, nie chcąc narażać interesantów na stratę czasu i koszta przejazdu, częstokroć, gdy sprawa jest rzeczywiście pilna, zaświadcza bezpośrednio znane podpisy organów samorządowych i Starostów.

Dla zachowania jednak na przyszłość normalnego porządku przy dokonywaniu legalizacji, resp. superlegalizacji dokumentów, zechce Pan Wojewoda:

1) zarządzić, aby władze samorządowe, uprawnione do wystawiania dokumentów, które petenci mają złożyć do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, każdorazowo dokładnie informowały petentów, że podpis na dokumencie winien być zaświadczony przez Starostę odnośnego powiatu, podpis Starosty— przez właściwego Wojewodę i dopiero podpis Wojewody — przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (dokumenty, wystawione przez właściwe władze w miastach, wydzielonych z powiatów, petenci winni przedstawiać do zaświadczenia podpisu właściwemu Wojewodzie, a następnie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych) i

2) pouczyć podległych mu Starostów, aby urzędnicy po zaświadczeniu autentyczności podpisu przez Starostę, wydając takie dokumenty informowali petentów, że o ile na dokumencie ma być dokonana legalizacja podpisu przez Ministerstwo, podpis Starosty winien być uprzednio zaświadczony przez Wojewodę.

Niezależnie od tego Ministerstwo zauważyło brak przy niektórych legalizacjach, sporządzanych w Urzędach Wojewódzkich i Starostwach daty i numeru sporządzenia aktu legalizacji, a także niekiedy brak marki stemplowej, resp. adnotacji, że została pobrana ustalona opłata stemplowa od legalizacji podpisu (obecnie stosować należy Ustawę z dnia 7 kwietnia r. b. Dz. Ust. Nr. 38, poz. 315 i 317).

Jednocześnie zaznacza się, że prawo legalizowania podpisów mają:

w Urzędach Wojewódzkich tylko Wojewodowie lub ich urzędowi zastępcy, w Starostwach zaś — Starostowie lub ich urzędowi zastępcy.

Warszawa, d. 19 lipca 1922 r. (PO. 6938).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

241.

Okólnik (115) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów i Delegata Rządu w Wilnie w sprawie przyznawania dodatków za wysługę lat i za studja wyższe.

Postanowienia artykułów 10 i 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. poz. 521) w przedmiocie przyznawania dodatków za wysługę lat i za studja wyższe nie były jednakowo stosowane przez poszczególne Ministerstwa. Wskutek zidentyfikowania w pomienionych artykułach pojęć władzy „przyznającej“ oraz „asygnującej uposażenie“, postanowienia rzeczone dawały możność dwojakiej interpretacji, zwłaszcza w zestawieniu z końcowym ustępem punktu a) art. 2 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Pr. poz. 395).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przyjęło wobec tego interpretację w duchu ostatnio zacytowanej ustawy i reskryptem z dnia 31 października 1920 r. Nr. OP. 5379/1 zaleciło Pp. Wojewodom: Łódzkiemu, Warszawskiemu, Kieleckiemu, Lubelskiemu i Białostockiemu przyznawanie dodatków we własnym zakresie działania urzędnikom od XII do VIII stopnia służbowego, przyznawanie zaś tych dodatków urzędnikom powyżej VIII st. służbow. zastrzegło sobie. Wchodził tu w grę i praktyczny moment wprowadzenia we wszystkich Województwach jednolitego trybu po-

stępowania i ujednostajnienia formy, w jakiej przyznawanie miało być uskuteczniane.

Ponieważ obecnie ów wzgląd praktyczny przestał być aktualnym, a natomiast pożądanem jest odciążenie Ministerstwa od spraw, które mogą być załatwiane we władzach II instancji; ponieważ przytem ustępy 5 i 6 art. 17 ustawy o państwowej służbie cywilnej modyfikują odnośne postanowienia cytowanej ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r., uważam za możliwe, po porozumieniu się z Prezydjum Rady Ministrów zmienić postanowienie reskryptu z dnia 31 października 1920 r. Nr. OP. 5379/I.

Zechcą Panowie przeto artykuły 10 i 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. stosować odtąd tak, jak to praktykują inne Ministerstwa i dodatki za wysługę lat i za studja wyższe przyznawać we własnym zakresie działania *wszystkim podwładnym sobie urzędnikom*, mającym do tych dodatków prawo, a także prowadzić w Urzędach Wojewódzkich przepisane wykazy terminów wysługi funkcjonarjuszów, celem terminowego przyznawania corocznych podwyżek dodatku za wysługę.

Odpisy pism o przyznaniu pomienionych dodatków, o ile chodzi o urzędników powyżej VIII stopnia służbowego, winny być komunikowane Ministerstwu celem dołączenia do akt osobowych tych urzędników.

Warszawa, d. 18 lipca 1922 r. (PO. 7753).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

242.

Okólnik (116) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie i Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie w sprawie uzupełnienia okólnika Nr. 86.

Okólnikiem z dnia 31 maja r. b. Nr. 86 zarządziło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wstrzymanie wymiaru podatku komunalnego od przyrostu wartości własności nieruchomej, od tranzakcji, zawartych po dniu 31 grudnia 1921 r.

Powyższe zarządzenie wydane zostało w przewidywaniu uchwalenia w krótkim czasie przez Sejm Ustawodawczy projektu ustawy w przedmiocie uchylenia podatku od przyrostu wartości nieruchomości i jednoczesnego upoważnienia ciał samorządowych do pobierania opłat od umów o przejściu własności nieruchomości.

Ustawa ta mianowicie miała obowiązywać według pierwotnego projektu wstecz od dnia 1 stycznia 1922 r. wskutek czego po jej wydaniu związki komunalne obowiązane byłyby do zwrotu pobranych sum od tranzakcji, zawartych od tego czasu.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 86 wydany został właśnie w tym celu, aby uchronić związki komunalne od trudności, związanych z koniecznością zwrotu wpływów z podatku od przyrostu wartości nieruchomości za czas, od którego ten podatek miał być w drodze ustawowej uchylony.

Ponieważ wydanie powołanej ustawy ulega zwłoce, zaś wstrzymanie wymiaru i pobierania na rzecz związków samorządowych podatku od przyrostu wartości nieruchomości za dłuższy okres czasu i przytem za czas ubiegły bez równoczesnego wskazania tym związkom nowego źródła dochodowego, któreby stanowiło przynajmniej częściową rekompensatę utraconych wpływów, może ujemnie wpłynąć na stan kas tych związków, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu cofa swe zarządzenie, zawarte w okólniku Nr. 86.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca jednakże jednocześnie uwagę na to, że w projekcie wniesionej do Sejmu ustawy oznaczony był termin wejścia jej w życie z dniem 1 stycznia 1922 r., obecnie zaś Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zamierza wnieść poprawkę przesuwającą termin powyższy na dzień do 1 lipca r. b. Wobec tego zachodzi obawa, że w razie pobierania przez związki komunalne podatku od przyrostu wartości nieruchomości, od tranzakcji, zawartych po dniu 30 czerwca r. b., związki te po wydaniu wspomnianej ustawy mogą być narażone na konieczność zwrotu pobranych sum. Dla uniknięcia tej ewentualności zaleca się związkom komunalnym wstrzymać wymiar i pobieranie omawianego podatku od tranzakcji, zawartych po dniu 30 czerwca r. b.

O powyższem zechce Pan Wojewoda zawiadomić zainteresowane związki samorządowe.

Warszawa, d. 22 lipca 1922 r. (SM. 3938).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

243.

Okólnik (117) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie powoływania przez partje polityczne i inne organizacje „straży porządku" pod różnemi nazwami dla utrzymania ładu i porządku wśród demonstrantów na czas trwania dozwolonych przez władze wieców i pochodów manifestacyjnych.

Od pewnego czasu utarł się wśród, czy to partji politycznych, czy to organizacji społecznych zwyczaj powoływania straży porządku pod różnemi nazwami na czas trwania dozwolonych

przez władze wieców, pochodów manifestacyjnych dla utrzymania ładu i porządku wśród wiecujących, wśród demonstrantów.

O ile takie *straże porządku* są powoływane od wypadku do wypadku; o ile działalność ich ogranicza się ściśle do utrzymania wśród manifestantów, wiecowników porządku w czasie pochodów, wieców, o ile one nie są stałymi kółkami organizacyjnemi danych partji, grup, czy organizacji, to władze administracyjne nie mają powodów występowania przeciwko tak pojętym „strażom porządku".

Inaczej zgoła przedstawia się rzecz, gdy t. zw. „straże porządku", zmieniając swój charakter, jak to zostało stwierdzone w ostatnich czasach w niektórych miejscowościach Rzeczypospolitej, ujawniają tendencję do zachowania swego istnienia nastałe, co łączy się z odpowiednią organizacją, z wprowadzeniem swoistej dyscypliny, a nieraz i z chęcią wywierania presji czynnej na inaczej myślących, co znów powoduje powstanie takich samych organizacji ze strony grup o ideologji przeciwnej.

Stwierdzam, że taki stan rzeczy zawiera w sobie bardzo poważne niebezpieczeństwo dla spokoju wewnętrznego i zarządzam, aby władze administracyjne, ściśle rozróżniając powyższe dwa typy „straży porządku", nie dopuszczały do utrwalania się typu drugiego, a w razie jego ujawnienia się likwidowały go.

Warszawa, d. 22 lipca 1922 r. (BB. 11611).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

244.

Okólnik (118) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie przechowywania banknotów w zamkniętych depozytach.

Z okazji wycofywania z obiegu banknotów I Emisji Ministerstwo Skarbu (reskr. z d. 18 lipca 1922 r. L. DK. 3462/I) stwierdziło, że w bardzo wielu wypadkach władze państwowe przechowują u siebie banknoty w zamkniętych kopertach, jako depozyty. W ten sposób znaczne ilości środków obiegowych są bez potrzeby przetrzymywane w kasach urzędowych i przyczyniają się do sztucznego powiększenia cyfry emisji banknotów, co jest objawem w wysokim stopniu niepożądanem.

Przechowywanie banknotów w zamkniętych kopertach dopuszczalne jest jedynie w depozycie sądowym, o ile w przewodzie sądowym mogą być potrzebne jako dowody rzeczowe.

We wszelkich innych wypadkach przechowywanie banknotów w zamkniętych depozytach jest niedopuszczalne. Wpłacone tytułem depozytów sumy winny być natychmiast zarachowane kasowo zgodnie z §§ 57, 59 i 61 Przepisów Rachunkowych i Kasowych (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 45 z dnia 10 grudnia 1921 r.).

Zechce przeto Pan Wojewoda (Delegat, Komisarz Rządu) wystosować do podległych mu władz i urzędów odpowiednie polecenia, zabraniające przechowywanie banknotów w zamkniętych depozytach z wyjątkiem wyżej wymienionego wypadku.

Warszawa, d. 28 lipca 1922 r. (Pr. B. 4677).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

245.

Okólnik (119) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie podziału na obwody głosowania.

Stosownie do przepisów, uchwalonych przez Sejm Ustawodawczy ustaw w przedmiocie ordynacji wyborczych do Sejmu i do Senatu władze administracyjne i samorządowe mieć będą przed wyborami do wykonania szereg czynności, od dokładnego i terminowego wykonania których zależeć będzie sprawne przeprowadzenie całej akcji wyborczej. Celem omówienia tych zadań odbędą się między 10 a 15 sierpnia r. b. w każdym Województwie zjazdy Starostów, na których Starostowie zapoznają się z odnośnemi przepisami i otrzymają szczegółowe instrukcje wykonawcze. Nie oczekując jednak do tej chwili, Starosta winien niezwłocznie przystąpić do wykonania tych czynności, które mogą być uskutecznione jeszcze przed wejściem w życie uchwalonych ordynacji wyborczych, a winny być w każdym razie ukończone przed zarządzeniem wyborów, od której to daty zacznie się już właściwie postępowanie wyborcze. Takim wstępnym, a ważnym zadaniem jest podział powiatów na obwody głosowania; podział ten służyć ma za podstawę przy sporządzaniu spisu wyborów i ustanawianiu obwodowych komisji wyborczych po jednej dla każdego obwodu.

Odnośne przepisy, dotyczące podziału na obwody głosowania brzmią, jak następuje:

„Każdy okrąg wyborczy dzieli się na obwody głosowania.

Władza administracyjna I instancji przeprowadza podział na obwody głosowania, wyznaczając jednocześnie lokal wyborczy, o ile możności

w środku każdego obwodu, bacząc na to, aby w związku ze stosunkami miejscowemi możliwie równomiernie ułatwić wszystkim wyborcom korzystania z prawa wybierania, tndzież przestrzegając następujących warunków:

1. Żeby żaden obwód nie liczył więcej, aniżeli 3 tysiące mieszkańców.
2. Żeby żaden wyborca nie miał z mieszkania dalej do lokalu wyborczego aniżeli 6 klm.
3. Żeby nie tworzono obwodów, składających się z różnych gmin, a wzgl. i części tychże.

W granicach powyższych postanowień jest dozwolone:

1. Łączenie kilku wsi (osad, miejscowości) jako całości w jeden obwód głosowania.
2. Dzielenie większych wsi (osad, miejscowości) na 2 lub więcej samoistnych obwodów głosowania.

Odstępstwa od tych warunków są dopuszczalne tylko ze względu na niewykonalność".

Powyższe przepisy uzupełnia się następującemi wskazówkami:

1. Przed przeprowadzeniem podziału na obwody głosowania zarządzi Starosta, by zarząd gminy sprawdził oraz ewentualnie uzupełnił numerację domów podobnie, jak to miało miejsce przed przeprowadzeniem spisu ludności we wrześniu r. ub.
2. Jak to wynika z przepisu, zawartego w p. 3 ust. 2 zacytowanych przepisów, obwody nie mogą przekraczać granic gminy; gmina jednak może być dzielona na kilka obwodów głosowania.
3. Zbyt małych obwodów głosowania nie należy tworzyć, dla wyborców byłoby to bowiem bez różnicy, a utrudniłoby to znacznie organizację wyborów i pomnożyło koszty wzborcze. Z reguły przyjąć należy, że obwody obejmujące mniej niż 2.000 mieszkańców tworzyć należy tylko w tych przypadkach, gdy powiększenie ich będzie niemożliwe ze względu na przepisy, zawarte w p. 2 i 3 ust. 2 zacytowanych przepisów, t. j. gdyby pow ększenie obwodu miało tak znacznie rozszerzyć jego granice, że odległość od lokalu wyborczego miała wynosić więcej niż 6 klm. lub gdyby trzeba było przekroczyć granice gminy, co jest niedopuszczalne.

   Rzecz prosta, że oddzielne domy, leśniczówki, przysiółki i t. p. nie mogą stanowić samoistnego obwodu i muszą być włączone do najbliższych obwodów, choćby nawet odległość ich od lokalu wyborczego miała wynosić więcej niż 6 klm.
4. Obszary dworskie zarówno w b. dzielnicy pruskiej, jak i na obszarze b. Galicji, gdzie aczkolwiek zniesione ustawą z dnia 26 lipca 1919 r. (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 304) w wielu wypadkach są jeszcze faktycznie utrzymane, z reguły nie mają stanowić samoistnych obwodów głosowania i winny być łączone w obwód razem z gminą miejscową.
5. Przy podziale na obwody głosowania należy uwzględniać, o ile to możliwe przynależność poszczególnych miejscowości do parafji, a to w tym celu, by ludność mogła stanąć do urny wyborczej bezpośrednio po bytności w kościele.
6. Przysiółki i oddzielnie stojące domy nie mogą być w żadnym razie pominięte i winny być z reguły zaliczane do obwodu głosowania razem ze wsią, do której należą. Gdyby ze względu na bliższą odległość domy takie, wzgl. przysiółki zaliczone zostały do innego obwodu głosowania, należy to w wykazie obwodu wyraźnie zaznaczyć.
7. Jednocześnie z uskutecznieniem podziału na obwody głosowania ma być wyznaczony lokal wyborczy i lokal, gdzie urzędować ma obwodowa komisja wyborcza. Z reguły obwodowa komisja wyborcza moze się mieścić w tym samym lokalu, w którym ma się odbyć akt głosowania. Lokal ten winien być możliwie obszerny i łatwo dostępny. Zaznacza się, że według postanowień ordynacji wyborczej obowiązek dostarczenia lokalu ciąży na zarządzie gminy.
8. Wykaz obwodów głosowania winien być sporządzony w ten sposób, że w każdym obwodzie głosowania winne być wymienione wszystkie miejscowości, w skład jego wchodzące, oraz ewentualnie te przysiółki, które odłączone zostały od wsi, do których należą. W miastach wykaz ten sporządzony być winien według ulic i numerów domów. W wykazie tym wskazanym być winien również lokal wyborczy i lokal urzędowy obwodowych komisji wyborczych.

Wykaz ten sporządzony być winien w 3-ch egzemplarzach, z których jeden pozostać ma w Starostwie, a dwa pozostałe są przeznaczone dla właściwej okręgowej komisji wyborczej oraz dla Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto każda gmina winna znać swój podział na obwody głosowania.

Podział na obwody głosowania winien być ukończony przed dniem 18 sierpnia r. b., do przeprowadzenia jednak jego Starosta winien przystąpić niezwłocznie, a to w tym celu, by na wojewódzkim zjeździe Starostów mógł Pan złożyć sprawozdanie o stanie sprawy oraz otrzymać ewentualnie dalsze instrukcje i wyjaśnienia, co do powstać mogących wątpliwości.

Warszawa, d. 2 sierpnia 1922 r. (Pr. 20003).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) ***Ant. Kamieński.***

246.

Okólnik (120) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie oraz Delegata Rządu w Wilnie w sprawie interpretacji art. 25 Ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 33, poz. 264) o obowiązku gmin miejskich dostarczania pomieszczeń.

W myśl art. 25 ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 33, poz. 264) wniesiono do dnia ogłoszenia wspomnianej zwyż ustawy odwołania stron od orzeczeń zarządów gmin miejskich, wzgl. organów, wykonywujących ustawę z dnia 27 listopada 1919 r., mają być rozstrzygnięte przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Postanowienie to zrozumieli niektórzy Pp. Wojewodowie w ten sposób, że powołując się na przytoczony na wstępie artykuł przedłożyli Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do rozpatrzenia cały szereg odwołań. wzgl. zażaleń od orzeczeń wydanych przez zarządy gmin miejskich, wzgl. przez Starostów na podstawie art. 8 ust. z dnia 27 listopada 1919 r.

Taka wykładnia art. 25 nowej ustawy o rekwizycji pomieszczeń nie odpowiada intencji ustawodawcy, nadto zaś nie zgadza się ani z zasadą, wypowiedzianą w art. 8 starej ust. z dnia 27 listopada 1919 r., ani w art. 17 ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r.

Intencją ustawodawcy nie było — jak to niewątpliwie wynika z rozpraw, przeprowadzonych w komisjach sejmowych przed uchwaleniem ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. i wywodów, zawartych w mowach do tej ustawy — nałożyć na Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, obarczony i tak zbytnio pracą, obowiązek rozpatrywania setek odwołań i zażaleń, wniesionych przeciwko orzeczeniom, wydanym przez zarządy gmin miejskich, względnie Starostów na podstawie art. 8 ustawy z dnia 27 listopada 1919 r.

Przeciwnie zamiarem ustawodawcy, wyrażonym może nie całkiem jasno w art. 25 ustawy było unormować jedynie tok instancji odnośnie odwołań od orzeczeń gminy m. Warszawy, nie naruszając pozatem ustalonego już w art. 8 ustawy z dnia 27 listopada 1919 r., a w art. 17 nowej ustawy zachowanego w toku instancji, co do wszystkich innych gmin miejskich poza Warszawą.

Postanowienie, zawarte w art. 25 ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r., wywołane zostało wprowadzeniem wyjątkowego przepisu w ustępie pierwszym art. 17 ustawy, w myśl którego, odwołania od orzeczeń gminy m. st. Warszawy rozpatruje nie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, jako władza administracyjna II instancji, lecz Komisarz Rządu m. st. Warszawy; postanowienie to miało na celu zwolnić Komisarza Rządu od rozstrzygania spraw jeszcze niezałatwionych, a w dniu ogłosznia ustawy z dnia 4 kwietnia (10 maja 1922 r.) znajdujących się w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Jak z powyższych wywodów wynika, tok instancji ustalony w art. 8 ustawy z dnia 27 listopada 1919 r. nie został z wyjątkiem m. Warszawy naruszony przez postanowienia ustawy z d. 4 kwietnia 1922 r. przeto wszelkie odwołania, względnie zażalenia od rzeczeń, wydanych przez zarządy gmin miejskich z wyjątkiem Warszawy, winny być roztrzygnięte przez władze administracyjne II instancji.

Warszawa, d. 7 sierpnia 1922 r. (SL. 3130/22).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

247.

Okólnik (121) Ministra Spraw Wewnętrznych do Dyrektorów Departamentów i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych oraz Komendanta Głównego Policji Państwowej w sprawie unormowania stosunków służbowych funkcjonarjuszów państwowych.

Z dniem 1 kwietnia 1922 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. Ust. R. P. Nr. 21, poz. 164) ustawa ta, znosząc poza wyjątkami art. 118 wszystkie przepisy i ustawy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą (art. 120), wprowadza jednolitość w stosunki służbowe funkcjonarjuszów wszystkich działów zarządu państwowego. Odtąd żadne specjalne przepisy, jakie przed d. 1 kwietnia 1922 r. normowały odmiennie stosunki służbowe w niektórych władzach, względnie urzędach, prócz wymienionych w art. 118 rzeczonej ustawy, nie mogą być nadal regulatorem tych stosunków, normą bowiem dla nich stały się postanowienia ustawy o państwowej służbie cywilnej. Dlatego przy opracowywaniu statutów, wzgl. ustaw organizacyjnych, nie należy przedstawiać wniosków, odmiennie normujących stosunki służbowe w poszczególnych działach zarządu państwowego; normy odmienne od przepisów ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. mogą dotyczyć tylko kategorji funkcjonarjuszów, wymienionych w art. 118 tej ustawy.

Niniejsze podaje się do wiadomości i stosowania na podstawie okólnika Nr. 76 Pana Prezydenta Ministrów z dnia 26 lipca 1922 r. Nr. 13760.

Warszawa, d. 12 sierpnia 1922 r. (PO. 8671).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Dunikowski.*

248.

Okólnik (122) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów: w Warszawie, Łodzi, Kielcach, Lublinie, Białymstoku, Nowogródku, Brześciu n/B. i Łucku, Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę oraz Delegata Rządu w Wilnie w sprawie wydawania pozwoleń na broń wójtom i sołtysom.

Ze względu na wynikłe wątpliwości, co do wydawania pozwoleń na broń wójtom i sołtysom, wyjaśniam niniejszem, że pozwolenia na broń krótką dla obrony osobistej mogą być wydawane wójtom i sołtysom bezpłatnie w myśl postanowień p. 5 okólnika Nr. 201 z dnia 14 czerwca 1920 r.

Jednakże władze administracyjne I instancji winny sprawy tego rodzaju traktować indywidualnie i pozwolenia bezpłatne wydawać tylko tym wójtom i sołtysom, którzy rzeczywiście broni takiej potrzebują ze względu na spełniane przez nich czynności urzędowe i którzy w zupełności zasługują na zaufanie.

Warszawa, d. 12 sierpnia 1922 r. (BP. 3507).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Dunikowski.*

249.

Okólnik (123) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie odznak orderu „Odrodzenia Polski".

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości, że Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 7 sierpnia 1922 r. ustaliła na wniosek Kapituły Orderu „Odrodzenia Polski" po myśli art. 14 ustawy z dnia 4 lutego (Dz. Ust. R. P. Nr. 24, poz. 137) koszta wykonania odznak orderowych, a mianowicie:

Za Wielką Wstęgę . . .	50.000 mk.
„ Komandorję z Gwiazdą	25.000 „
„ Komandorję	15.000 „
„ Krzyż Oficerski . . .	10.000 „
„ Krzyż Kawalerski . .	8.000 „

Powyższe koszta obowiązywać będą tych Kawalerów Orderu „Odrodzenia Polski", którzy odznaczeni zostaną po dniu ustanowienia wspomnianych kosztów przez Radę Ministrów, a nie będą zwolnieni od ich ponoszenia.

Równocześnie Rada Ministrów ustaliła ceny za rozetki, a mianowicie:

Do noszenia na ubraniach cywilnych:

W klasie I, II i III . . .	po 800 mk.
„ „ IV	„ 385 „
„ „ V	„ 165 „

Do noszenia na mundurze (uniformie):

W klasie I, II i III . .	po 1000 mk.
„ „ IV	„ 555 „
„ „ V	„ 185 „

Kawalerowie Orderu „Odrodzenia Polski" mogą nabywać odznaki i rozetki w Wydziale Finansowo-Gospodarczym Prezydjum Rady Ministrów (Dział Kapituły Orderu „Odrodzenia Polski") po złożeniu odnośnej należytości w Pocztowej Kasie Oszczędności (P. K. O.) na rachunek Kapituły Orderu „Odrodzenia Polski" konto 30225.

Warszawa, d. 12 sierpnia 1922 r. (PO. 9115).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Dunikowski*
Podsekretarza Stanu.

250.

Okólnik (124) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie uzupełnienia okólnika Nr. 119 z dnia 2 sierpnia 1922 roku.

W uzupełnieniu okólnika Nr. 119 z dnia 2 sierpnia 1922 r. dodatkowo zarządzam, co następuje:

1. Każdy obwód głosowania winien być oznaczony numerem. Celem uniknięcia niedokładności bieżącą numerację prowadzić należy nie okręgami, a dla każdego powiatu oddzielnie. Oprócz numeru każdy obwód winien nosic nazwę, pochodzącą od miejscowości, w której znajduje się jego lokal wyborczy, bez względu na to, czy tenże znajduje się w obrębie obwodu, czy też poza nim. W ten sposób obwody oznaczać czyć te lokale poza obrębem obwodu, z tem należy, jak następuje: obwód Nr. . . . . w . . . .

2. Lokale wyborcze i lokale urzędowe obwodowych komisji wyborczych winny z reguły znajdować się w obrębie swego obwodu. Gdy jednak względy techniczne staną temu na przeszkodzie dopuszczalnem jest wyznaczyć te lokale poza obrębem obwodu, z tem jednak, że warunek, wymieniony w pun. 2 ust. 2 art. 12 ord. wyb. do Sejmu, według którego żaden wyborca nie może mieć dalej do lokalu wyborczego, jak 6 klm., winien być dotrzymany.

Warszawa, d. 18 sierpnia 1922 r. (Pr. 20035).

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *Ant. Kamieński.*

251.

Okólnik (125) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie czynności wyborczych, ciążących na władzach administracyjnych.

W dniu dzisiejszym zostały ogłoszone w Dzienniku Ustaw ordynacje wyborcze do Sejmu i Senatu rozporządzenie wykonawcze Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do tychże oraz dekret Naczelnika Państwa o zarządzeniu wyborów, — stosownie zatem do postanowień ordynacji wyborczej od dnia dzisiejszego zaczyna się bieg terminów, wyznaczonych dla poszczególnych czynności wyborczych. Kalendarz najważniejszych czynności dołączony jest do dekretu, zarządzającego wybory. Zaznaczyć należy, że terminy w nim wyznaczone są o jeden dzień późniejsze od terminów, wymienionych w kalendarzyku, rozdanym Pp. Wojewodom podczas ostatniego zjazdu, dzień bowiem zarządzenia wyborów nie jest liczony.

Wstępując we właściwy okres wyborczy, uważam za stosowne jeszcze raz podkreślić konieczność wytężenia wszystkich sił przez władze administracyjne I i II instancji dla dokładnego i terminowego wykonania tych odpowiedzialnych zadań, które na nich ciążą w związku z wyborami. Wywiązanie się z tych zadań będę uważał za próbę indywidualną sprawności każdego z urzędników, któremu zostaną one powierzone.

Za najpilniejsze czynności poza podziałem na obwody głosowania i wyznaczeniu lokali wyborczych oraz lokali urzędowych komisji, wykonanie czego zostało już zarządzone w okólniku Nr. 119 z dnia 2 sierpnia, obecnie uważać należy: 1) sporządzenie spisu wyborców przez naczelników gmin (art. 32 ord. wyb. oraz §§ 1 — 7 rozporz. wykonawczego); 2) wyznaczenie przez P. Wojewodę (Delegata Rządu) po jednym członku do okręgowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ord. wyb.); 3) wyznaczenie przez władze administracyjne I instancji po jednym członku obwodowych komisji wyborczych (art. 22 ust. 3 ord. wyb.); 4) delegowanie członków komisji okręgowych przez rady miejskie, sejmiki, wzgl. zgromadzenie naczelników gmin (art. 19 ust. 3, 4, 5, 6, 7 i art. 20 ord. wyb.); w reszcie 5) delegowanie trzech członków komisji obwodowych przez rady gminne, względnie zebranie sołtysów wsi lub komisarza rządowego (art. 22).

Jednocześnie P. Wojewoda (Delegat Rządu) przedstawi mi do zatwierdzenia kandydatów na komisarzy wyborczych.

Jak widać z powyższego wykazu tylko niektóre z wymienionych czynności wykonać mają bezpośrednio władze administracyjne; inne wykonane być mają przez władze samorządowe. Do obowiązków P. Wojewody (Delegata Rządu) i podległych mu Starostów należeć będzie odpowiednie rozciągnięcie odpowiedniego nadzoru nad władzami samorządowemi, by wszystkie należące do nich czynności, wykonane zostały dokładnie i w terminach przepisanych. Co dotyczy specjalnie spisu wyborców to mają one być wykonane zgodnie z przepisami §§ 1 — 7 rozporządzenia wykonawczego do ordynacji wyborczej według formularzy, ustalonych tem rozporządzeniem całkowicie na koszt gmin, a to stosownie do art. 100 ust. 2 ord. wyb. Druki formularzowe dostarczane nie będą. Spis ten ma być wykonany w trzech egzemplarzach, prócz tego stosownie do art. 32 ust. 8 ord. wyb. ma być sporządzony jeden abecadłowy egzemplarz spisu wyborców; w miejscowościach, gdzie numeracja domów nie jest przeprowadzona, alfabetyczny spis wyborców ma być sporządzony w trzech egzemplarzach.

Nadmienia się, że przy sporządzaniu spisu wyborców nie należy liczyć na to, że będzie się można posiłkować przytem aktami ze spisu ludności, przeprowadzonego w r. 1921, Główny Urząd Statystyczny opracowuje je bowiem w obecnej chwili i z tego powodu wypożyczyć ich nie może.

Na wydatki, związane z czynnościami wyborczemi otworzony będzie w najbliższych dniach P. Wojewodzie odpowiedni kredyt, narazie zaś wszelkie niezbędne wydatki, pozostające w związku z wyborami należy pokrywać z normalnych kredytów, utrzymując je w osobnej ewidencji do czasu otrzymania specjalnych kredytów na wydatki, związane z czynnościami wyborczemi.

Przy niniejszem przesyła się . . . . egzemplarzy Dziennika Ustaw Nr. 66, zawierającego ordynacje wyborcze, rozporządzenie wykonawcze do tychże, ustawę z dnia 5 sierpnia o wolności zgromadzeń przedwyborczych i dekret Naczelnika Państwa o zarządzeniu wyborów celem

dostarczenia zarządom gminnym oraz obwodowym komisjom wyborczym, które stosownie do art. 69 ust. 2 ordynacji wyborczej wyłożyć mają w czasie głosowania egzemplarz ordynacji wyborczej do publicznego przeglądu.

O wykonaniu powyższych czynności P. Wojewoda (Delegat Rządu) zechce składać sprawozdania Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, d. 19 sierpnia 1922 r. (Pr. 20042).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

Obwieszczenia o rejestracji stowarzyszeń.

266.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 kwietnia 1922 r. Nr. B. S. 339/21 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 699 stowarzyszenie pod nazwą „Narodowy Związek Pracy" w Warszawie, ul. Poznańska 11.

267.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 maja 1922 r. Nr. B. S. 1223/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 718 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Gospodarczy Gazowni i Zakładów Wodociągowych w Państwie Polskiem" w Warszawie.

268.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 1 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 691/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 719 stowarzyszenie pod nazwą „Czytelnia im. księdza Skorupki" w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 36.

269.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 9 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1257/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 720 stowarzyszenie pod nazwą „Zjednoczenie poszkodowanych podczas wojny właścicieli nieruchomości" w Warszawie, Nowolipki 42, m. 3.

270.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1266/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 721 stowarzyszenie pod nazwą „Polskie Koło Wychowańców Paryskiej Szkoły Nauk Politycznych" w Warszawie, ulica Polna 58.

271.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1219/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 722 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Opieki nad Młodzieżą anormalną" w Warszawie.

272.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 797/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 723 stowarzyszenie pod nazwą Towarzystwo Opieki nad Sierotami i Dziećmi biednych żydów m. st. Warszawy „Talmud Tora Ahawas Somdy Tora" (Miłośnicy Nauki Zakonu) w Warszawie, ul. Nowiniarska 14, m 85.

273.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1300/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 724 stowarzyszenie pod nazwą Związek Zakładników Jeńców Cywilnych i Repatrjantów „Współpraca" w Warszawie, ulica Żórawia 2.

274.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 876/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 725 stowarzyszenie pod nazwą „Szkoła i wychowanie" z siedzibą w Warszawie, ulica Wspólna 9.

275.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 czerwca 1922 r. Nr. B S. 784/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 726 stowarzyszenie pod nazwą „Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Właścicieli Składów Aptecznych w Rzeczypospolitej Polskiej", z siedzibą w Warszawie, ul. Orla 11.

276.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1330/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 727 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej" w Warszawie, Plac Warecki 10.

277.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1359/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 728 stowarzyszenie pod nazwą „Stowarzyszenie Emerytów Teatrów Miejskich" w Warszawie.

278.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1373/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 729 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Osadników Kresowych“ w Warszawie.

279.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1315/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 730 stowarzyszenie pod nazwą Stowarzyszenie kształcenia zawodowego młodych dziewcząt „Nauka i Praca“ w Warszawie.

280.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1454/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 731 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Ewangielicki“ w Warszawie, ulica Królewska 19.

281.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23 czerwca 1922 r. Nr. B. S. 1419/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 732 stowarzyszenie pod nazwą Towarzystwo „Dom zdrowia dla Dzieci“ w Warszawie.

Ruch służbowy

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych od 15 lipca do 15 sierpnia 1922 r.

Zarząd Centralny:

Mianowani:

P. o. urz. VII st. sł. Pastuszyński Stanisław - urzędnikiem VII st. sł.
Żdżarski Edmund — prowiz. urz. XI st. sł.

Zwolnieni ze służby na zasadzie art. 59 i 60 ustawy o państw. sł. cywilnej:

Naczelnik Wydziału — Mrozowski Bolesław.
Referent — Dr. Skrzyniarz Justyn.

Z powodu przejścia do Urz. Woj. Poleskiego:

St ref. Dr. Żymirski Juljusz.

Delegowani do Zarządu Centralnego:

Ze Starostwa w Radziechowie:
Urzędnik VIII st. sł. Zaremba Alojzy.

Z Urzędu Głównego Walki z Lichwą:
Referent — Lipiński Józef.
Seroka Bolesław.

Władze Administracyjne II Instancji.

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim *w Warszawie:*

Prow. urzędnik VII st. sł. Marcin Żwan — prow. urzędn. VI st. sł.
Prow. urzędnik VII st. sł. Zdzisław Hanula — urzędn. VII st. sł.
Prow. urzędnik VI st. sł. Bolesław Berkan — urzędn. VI st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Łodzi:*

St. ref. Szymon Tułecki — Inspektorem Starostw w V st. sł.
Naczelnikowi Wydziału w VI st. sł. Mikołajowi Zakrzewskiemu—przyznano uposażenie V st. służbowego.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Lublinie:*

Referent Ludwik Osiecki — urzędn. VI st. służbowego.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Białymstoku:*

Prow. urzędnik VI st. sł. Dr. Henryk Kikiewicz — urzędn. VI st. sł.
Józef Kazimierz Pałac — prow. urzędnikiem VII st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Nowogródku:*

Zajączkowski Stefan — prowiz. urzędnikiem VI st. sł.
Prow. urzędn. VII st. sł. Taube Aleksander — prow. urzędn. VI st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *Poleskim:*

Skroczyński Jerzy — prow. urzędn. VI st. sł.

W Urzędzie Delegata Rządu *w Wilnie:*

Prow. urzędnikami VI st. sł.:
Czarnowski Wiktor.
Gumowski Leon.
Chmielowski Jan.

Prow. urzędnikami VII st. sł.:
Iszora Józef.
Zylko Aleksander.
Dzenajewicz Benedykt.
Giecewicz Stanisław.

Przeniesieni do Urzędu Delegata w Wilnie:

Prow. urzędnik VI st. sł. Urzędu Woj. Poleskiego Włodzimierz Dworakowski — przeniesiony i mianowany definitywnie w VI st. sł.

Prow. urzędnik VII st. sł. Starostwa w Brześciu Januszkiewicz Żelisław.

Prow. urzędnik VI st. sł. Izydor Kuncewicz— z Urzędu Woj. Poleskiego.

Prow. urzędnik V st. służb. Rzewuski Stanisław — z Urzędu Woj. Wołyńskiego.

Zwolnieni:

Prow. urzędnik VII st. sł. w Urzędzie Woj. w Kielcach — Marjan Artur Grandowski z dniem 1 lipca 1922 r. z powodu przejścia do służby w Woj. Śląskiem.

Na podstawie art. 59 i 60 ustawy o państw. służbie cywilnej:

Prow. urzędnik VII st. sł. w Urzędzie Woj. w Warszawie—Feliks Rogowski z dniem 30 czerwca 1922 r.

Prow. urzędnik VII st. sł. Urzędu Woj. w Nowogródku — Maszewski Wiktor.

Prow. urzędnik VII st. sł. Urzędu Woj. w Nowogródku—Dunin Markiewicz Kazimierz z dniem 1 lipca 1922 r.

Władze Administracyjne I Instancji.

Mianowani:

Starostami:

Prow. Starosta Czesław Gajzler definitywnie na powiat Konecki.

St. referent Urzędu Woj. w Łodzi—Bolesław Plenkiewicz na powiat Stopnicki.

Prow. Starosta Malanowski Wacław—Starostą na pow. Włodzimierski.

Chodakowski Bronisław — p. o. Starosty na pow. Oszmiański.

Urzędnikami Starostw:

Prow. urzędnik VII st. sł. Dr. Izaak Schützer — urzędn. VII st. sł. Starostwa w Radomiu.

Prow. urzędnik VII st. sł. Władysław Żarniewicz — urzędn. VII st. sł. Starostwa w Bielsku.

Krupski Zygmunt—prow. urzędnikiem VII st. sł. Starostwa Nieświeskiego.

Wojczulanis Zygmunt — prow. urzędnikiem VII st. sł. Starostwa pow. Wileńskiego.

W Komisarjacie Rządu *na m. st. Warszawę:*

Dr. Andrzej Zawadzki — urzędnikiem VI st. służbowego.

Prow. urzędniczka VIII st. sł. Janina Bereznicka — urzędn. VIII st. sł.

Prow. urzędnik IX st. sł. Józef Gawałkiewicz — urzędn. IX st. sł.

Prow. urzędniczka IX st. sł. Helena Beczkowiczówna — urzędn. IX st. sł.

Prow. urzędniczka X st. sł. Zofja Rakowska — urz. X st. sł.

Prow. urzędniczka X st. sł. Florentyna Stalkowska — urz. X st. sł.

Marja Jaśkiewiczowa — urz. XI st. sł.

W Starostwie Grodzkiem *Wileńskiem:*

Prow. Urzędnikami VII st. sł.:

Aleksandrowicz Bohdan.
Jassiewicz Stanisław.
Jamontt Bronisław.
Uścinowicz Jan.
Strzemiński Ignacy.

Przeniesieni:

Prow. urzędnik VII st. sł. Władysław Ornatowski — ze Starostwa w Puławach do Starostwa w Chełmie.

Starosta Stanisław Cisło—ze Starostwa Stopnickiego do Kosowa-Poleskiego.

Referent Wilhelm Szymański—ze Starostwa Włodawskiego do Starostwa Konstantynowskiego.

Referent Langer Kazimierz — ze Starostwa Krzemienieckiego do Starostwa Kowelskiego.

Zwolniony na podstawie art. 59 i 60 ustawy o państwowej służbie cywilnej:

Prow. Starosta pow. Prużańskiego — Lucjan Pawłowski z dniem 1 sierpnia 1922 r.

Ruch służbowy

w Departamencie V Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Województwach Poznańskiem i Pomorskiem od 10 kwietnia 1922 r. do 31 lipca 1922 r.

Mianowani:

Starosta pow. Inowrocławskiego Dr. Władysław Dalbor — Starostą powiatu Krotoszyńskiego.

Zastępca Starosty Grodzkiego w Poznaniu Bronisław Dietl — Starostą powiatu Inowrocławskiego.

Przeniesiony:

Starosta powiatu Krotoszyńskiego Stanisław Wadyński — do Urzędu Woj. w Poznaniu.

Zwolniony na zasadzie art. 59 i 60 ustawy o państw. służbie cywilnej:

Starosta pow. Chełmińskiego Dr. Paweł Ossowski — z dniem 31 lipca 1922 r.

Zawiadomienie.

Nakładem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych została wydana część IV „SKOROWIDZA DEKRETÓW, USTAW, ROZPORZĄDZEŃ i OKÓLNIKÓW", opracowana przez radcę ministerjalnego ROMANA HAUSNERA.

Część IV obejmuje wszystkie normy prawne i przepisy, które w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1921 r. zostały zamieszczone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, w Monitorze Polskim oraz w Dziennikach i wydawnictwach urzędowych wszystkich Ministerstw i Urzędów Centralnych.

Cena „SKOROWIDZA", objętości XIII — 125 stronic, wynosi **350** *Mk. za egzemplarz broszurowany.*

„SKOROWIDZ" znajduje się na składzie w Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Warszawa, ulica Miodowa Nr. 22, w Administracji Monitora Polskiego) oraz w Urzędach Wojewódzkich. Ponieważ wysyłka „SKOROWIDZA" następuje za zaliczeniem pocztowem, przeto nie należy przy zamówieniach nadsyłać zgóry pieniędzy.

Część I i II „SKOROWIDZA" są wyczerpane.

Nieznaczna ilość egzemplarzy części III „SKOROWIDZA" znajduje się na składzie w księgarni F. Hoesicka (Warszawa, ulica Senatorska Nr. 22).

Obecnie znajduje się w druku „SKOROWIDZ", obejmujący ponowne opracowanie w jednym tomie całego materjału, zawartego w części I, II i III, zatem za czas od 1 stycznia 1918 r. do 1 lipca 1921 r., oraz część V „SKOROWIDZA" za czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1922 r.

Drukiem P. „Ambroziewicza i Straży Kresowej", Sp. z ogr. odp., Warszawa, Jasna Nr. 8.